

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور

برنجی سنه : ایلکینجی جلد

نومرو : ۱۵

۲۰ تشرین ثانی ۳۳۷

روحیات

سیور احترامك ماهيت رفيعتى

« سپورچيلر »

احترامك احسان و هيجانلردن فرقى بر حيات تأثيره اولديغى كين ايكي مقالهده [درگاه : نومو ۱۱، ۱۲] كورمشك . بوكون احترامده نجه آرتق اون يديغى عصرده ، ده قارت ، سينيوزا ، مالرائش و بوسونهك آكلادقلى كى حسان و هيجانلر دكل بلكه بوتون حيات روحيه استهلايدن اوکا چوق بارز و ميلم بر هدف كوسترم قوتلى تامللر هقله كايير . اخلاقيلرله روحيايجانلردن بر قسمك احتراملره اهدار ، بر قسمك هليدار اولاسى ايكي سبدن نشأت ايده بيلير . احترامه هل الاطلاق خصم اولانلر حياتى عقل واعتدالدين عبارت كورن و بونك فوئنده هر درلو شديده تامللارلى لزومسز عد ايدن كيسه لورد . حيات بوماهينده كورولونجه احترامك هانكى نوعى اولورسه اولسون آرتق مذوم كورولور . برده احترامك منشألرله انواعى تفریق و تميز ايدله مك ويا برى ديكرينه قاريدش بران صورتيله واقع اولان كوروشلرك و برديكى برطاقم حكملر واردكه بو قيل مؤلفرك قيمت فكربه لرغى آكلادق ايجون احتراملرك هانكى نوعندن بحث ايتدكلرغى و احتراملردن آكلادقلى بيلمك لازم كايير . چونكه بوكونكى علمى معناسيله احترام : علوى ، سفلى ، متوسط بوتون تامللردن يالكر بركنك روحه حاكييله حيات و تفكر آغزى كندى عمده لرى دائره سنده تحويل ايده رك معين بر هدفه توجه ايتميسيدر . يعنى احترامه طوئيلان بر آدامك نفسنه بوياشقه لرغه و برديكى قيمتلر حاكم اولان تامليله تبعاً باشدن آشاغى دكيشه شدر ، هر احترام برابرنده على العاده آداملرده بولمايان بكي بر « كتابه تم » كتير و هر شى بوقيمتلرك زوايه بسندن كورولور . غداستى لك سفلى احتياجلر مذن لك علوى تامللر مذن قادار آلان احتراملر اولديغنه نظراً مثلاً عياشق ، اسرار كشلك ، مفاقت ، اوپورلق كى سفلى احتراملره عشق ، خست ، قيصقاجاق كى متوسط ؛ بدبى ، علمى ، دينى ، فلسفى ، صناعى ، تجارى ، وطنى ، مى ، بشرى كى علوى احتراملرك قيمتلرى طبيعتيله بر اولمايه جفدن هر احترام حقدده و بريله جك قيمت حكمتى موضوع بحث اولان احترامك قيمت مخصوصه لرله اولچولك اقتضا ايدر .

سفلى احتراملردن بالفرض هياشق ويا اوپورلى تديق ايدم : بو ايكي احترام روحلن كله بوب منحصراً عضوشدن نشأت ايتدكلرى ايجون اراده يه اصلاً افتقار ايتمى بيهى احتراملردن معدوددرلر . حنى لسان ذوق سليميله بوناره احترام ديكه بيله نزل ايتيميرك « ابتلالر » تسميه ايتشدر . بونلرك تحرييدن باشقه هيج ر رولارى يوقدر . الجالارى تماماً خودكام و بسيطدر . « أكله » دنيلن معده

محرصلرى اليوم آراشمشه ده ابتدائى محيطلرده خاطرى مابيلاجى قادار چرتدر . بر روايت كوره « ضابطه » اوپورلى ابتلاستك اجري مؤسس لريدر . ليسته سنى اوپورلره كوره ترتيب ايتمى ضابطلرك قبول اولمايه بى بوسيدندر . ضيات دوشكولر برك باشنده اوپورلى كورمك ائدر تصادف ايديان بر اثر خداد . اوپورلى مسابقه كيرمان بر چوچاق حيانكه كوت تصادف ايدله سى چوچكلرك ادوار ابتدائى بر مدت اولسون باشمه لرندن ايلرى كايور . بسط محيطلرده اوپورلى منقبه لرى لذتله تكرار ايديلن بر مصاحبه زمينيدر . بش اوقه بوزاي دفعه ايجنلر ، فوجه قوزى بر اولوروشده ييه نلر بين العوام مشاهيردى سايليرلر . بوبتلارلك روحه انجلاو كفايش و برمه سته امكان يوقدر . كون كچدكجه حياتى تحريب وروى قصير ايدن ابتلالره فكر و صنعت جريانى ، عالمك و ملكك محبتلرله مشغول اولان محيطلرده هيج برقيمت و برار .

دندارلى ، وطنپرورلك ، بدايه پرستك ، علم عشق كى علوى احتراملر دائمى بر جهد و غيرتيله كينش بر ذكا و بوكا منضم دوامل و بوكسك احسانى استلزام ايدرلر . مثلاً لك بوبك بر عالم واصل اولدينى شاه قهرله جهالدين باشلامشدر . خالبوك هياشله اوپور صحت فكربه و بدنيه ايله باشلادى ابتلايى هر ايكيسى سوندورمكه نيايتلنديرمكدن بر باشقه برشى يايه جق دكلدر . برسى كوتودن باشلايىرق كيتدكجه ايلكلره بوكسك بكي حلاله ديكرلرى ايلكلدن باشلايىرق كوتولكلركه نيتاسنه قوشو بوبر . بر رسام ، بر وسيله شناس سته لردن مساعينك مكافاى قازانه بيلمك ايجون اوصاف و بيلماز براراده مك بوتون رنج و مشقتلر نه تحمل ايديبور . برارده استعداد اصل اولسه ده بونى كالنه ايصال ايدمجه يه قادار معروض قالىنه جق مادى موانع و مشكلاته كوكس كرمك ايجاب ايتكده در . بونك ايجون بوبك احتراملرى يالكر بر موهبة خدا ويا طبيعت هدايدوب كچورمك ماده ايله حيانك نامدتلردن بى خبر اولمدر . ماده ، حيانك منفى اوله بيلمه سى ايجون اول بول حيات طرفندن مغلوب ايدلدر . بونك ايجون بوكسك حيات و بوكسك منفعتلر همه حال كندلرله متناسب عزم و جهدلره تايمين اولنه بيلير . علوى احتراملر هم فزده ، همده جمعته اعطى بر خندمده بولنورلر . سفلى احتراملرك ايسه كرك فرد و كرك جمعته مضرتلردن باشقه بر خيرلرى اوليور .

*

شيمدى « سپور احترامى » نى دوشونورم . هل العاده جيمناستيك حياتى معين بر حفظ الصحه علميه استنادايدن بر تقويت بدن غايه سى تقيب اتمك اعتباريله متوسط بر جاندنر . بو مفيد و معتدل حيانك احترامله هيج بر علاقه سى يوقدر . فقط هر احتياج كى صحت تامليله بر ابتلاء بر احترام و حقى بر خسته لفه منقلب اوله بيلير .

انكار ايتمى بر كله اولان « سپور » تميرى بونك تكملندن ماغدا برده روحك تربيه سنى استهداف ايدن

بدن عارسه لرك اختصاصى قسملر نه علم اولش بر تعبير عموميدر . مثلاً آت قوشولرى ، آوجيلى ، بالفجياق ، قابى ياريشجيانى ، بوقس ، اسقرم ، نشان ، وجيه ناستيقلرك انواعى سپور نام عموميسى آلندده طوبلاقمده درلر . شونحاله بر سپور بوق ، بر چوق سپورلر واردلر . و هر سپورك استعداد و قيملرى آبرى آيريدر . بالطبع بونلردن بحث ايدمك دكل .

سپور مجرد و عمومى بر تمير اولديغنه نظراً مفخص اولارق آتجى سپورچيلر واردلر . بونلرك تاريخده مضبوط لك بوبك قهرمانلرى اسكى يونانيلرك اساطيرلردن اولان موهم و هر كول در . دنه بيليرك سپورك لك حير المعقول همارت و خارقه لرى يونان خيالستك اعانه سيله و زويتيره ك بو غير شروع اوغلنده طوبلاقمشدر . سپورك مفكوروى نمائى اولان « هر كول » انسانه سى ايله بوكونكى سپورچيلرلردن بر قسمك سپورمديه لرى آراسته جوق مشاهير وار . تورك اساطيرك منطقه تحل ايدمه جك قادار آبرى بر تربيه فكربه صاحيكن بوكونكى سپور دستايجيلرى سوزده ده معقول و خيال ايله بى سپورك كچر بخش صريت و فضيلتلر نه ايتايديرمق ايتيولر . محور عالمى « هر كول » لك بازولردن كچيرمك ايتمى بر عمرلرك « حفظ الصحه » و « فن تربيه » اسانلر نه بوروش خايده سپور قصيده لرى آرتق چوق مزعج اولدى . بو وظيفه سى صنعتكارلرك ذوق تقديرلر نه برانق لطفنده بولورلرسه هم باشن راحت ايدمك همده حقيقى كوزللكلرك نه اولديغى كورمكه وقتز قالاچق .

سپور احترامك مبناسى نه علمى ، نه بدبى ، نه تربوى ، نهده صحنى بر تجسس اولمايپ اولسه اواسه فرط قوتدن كان بر ابتلايى جسبايدر . بكا قايرسه حقيقى سپور محترصلرى سپورى سپورايجون سور و بونكله اكنفا ايدر . سپورچيلر مرن آرازند مشهور سپورچيلر كورمك ايتيولرلر « سپور » سپور ايجوندر » دستورى ره بر اخلا ايدمك صحنه فكر و اراده يه ، ذوق و حسابه قاريدمق واز كچرلر . قره احمد ، قوردردملى كى اسكى سپورچيلر مرن يالكر قوتلرله ضرور و بولانقلرله افتخار ايدرلردى .

هر درلو تربيه و ترفيك اصاسى سپورده كوسترمك سپورچيلر ايجون بر علامت ضعيفر بوتون محترصلر كى سپورمى دنى احترامى خازجنده على العاده برانساندر . مادى و معنوى كوزلاكي ، قوت و قدرتى آتجى موضوع احترامى اوززند كورونور . احترامنه تعلق ايتمى خصوصلرده بر سپورجى سندن بدن نفضله جسور ، نفضله ذكى ، نهده فضله اراده ليدر . لك بوبك فيلسوف لك بسط بر ذكا آلدانه بيله جكي كى كوتوى بر سپورجى دنى هيج اووم و مادى بر آدم نيتيره بيلير . احترام ، يالكر كندى ساحه سنده قهرماندر .

بونك ايجون هر هانكى بر احترام نهجو و مؤاخذه دن متأراولور ، نهده مدافعه به محتاج قاير . اوسوديكى

أولیا چایی سیاحتنامہ سنہ ۱۳۳۷ھ

کایسلی دوتوقور رفعت پک
دو کاکھ بو تسخه سی کوزل اولدی
قدوم قازارک مرانی جذب
ایدن مقاله لرله تزیین ایتدی
یکری سنه اولکی استانبول
مطبوعاتک الکی عروزی ایکن
تمامله طبابت مسلکته وقف
حیات ایدن بو معروف تورک
عالی هنوز طایفه طلبه سندن
اولدی سی سنه ۱۲۸۵هـ شمسی لار مژده
کوزل مقاله او قودیمز «اولیا
چایی سیاحتنامہ سی» فی اسکدار
کتبخانه سنده الیازمه سی اولان
اصل جلدندن استنساخ اشدی
مجله سیاحتنامہ ک اوزمان نادل
استنساخ ایدیلدی کی و طبعه
سانسور ایدیاشته ، بالاخرده
احسانه دائر اولان خاطره لری
نقل ایدیلور .

[هیئت تحریریه]

حرث و عرفان تاریخچه ک ابد زند بر سیاسی اولان
اولیا چایی آره صره خیالاً اوزون عمرینک اوزون
« کشت و کذار » لری آره سنده بر یوزینک اوچ
بیوک قطعه سنه بایلان عثمانی ملکیتلری ایله غرب
و شرقک ال مهم مالکینده قلعه دن قلعه یه ، شهر دن
شهره ، سفزدن سفره ، آقیندن آقینه قوشار
کورورم ...

دردنجی سلطان مرادک معظم سراینده پک نادر
الشخصیتلره نصیب اولان بارلاق و چوق پوکسک برتریه
کور دکن صوکره ، عثمانی سیاست و عسکرک تاریخچه
خارقه لر کوسترمش اولان ال بیوک سیلارک ، ملک
احمد باشلارک ، هان بوتون کورولورک و او بیوک
دورده کوشده بوجانده باشامش دیگر بوزلرجه غور
و حینکار عثمانی سردار و قوماندانلرینک توجه و محبتلرینه
مظهر اولارک اکثریا بیوک براحشام و رفاه ، آره
صره دایانیداز بر صیقینی و اوزون و ایچنده هر طرف
کوزل دولاشان بو مشهور سیاحک ال تاریخچه زده
پیلان و بیله یکنی سون و بونک خارچنده کی شیلره ال
آز علاقه دار اولان بر شعوردر .

شیلر پنجه قهرنده اولورکن لرزان
چی بکوزلری آهویه زبون ایدری فلک

دین « یاوز سلطان سلیم » احترامات فاطمه سی
خارجنده کی روحنک ضعیفی نه کوزل ونه صحنی افاده
ایدیلور !

*

خی دیکله که علاقه لری پک مساعد اولمایان
سیورجیلر ال قیمتیز بر وقلرنده بو سطرلری
اوقویه رق بر آزدوشونک آرزو ایدلرله بوراده افاده
ایده مدیکم پک چوق فکرلره کندی تأملرله انتقال
ایده جکاردر امیدندیم .

۱۷ تشرین اول ۱۳۳۷

داوالفنون رو حیات معاشی

مصطفی سکیم

موفقیتی و توجه عمومی ادا که اولی تاریخچه ک
اساسلارنی تشکیل ایدمک آثار و وثائق جمع و طبع
ایتدیرم بیامک ایچون اولیا چایی سیاحتنامہ سی حقنده
(اقدام) ده مهم بریدیاوغرافیا مقاله سی نشر ایتش
ایدی . احمد مدحت افندی مرحوم ده ایشه قاریشدی ،
نجیب عاصم بکله عینی موضوعه دائر قارشیلای بر قاج
مقاله یازدیلر ، بومقاله لر اولیا چایی سیاحتنامہ سی حقنده
خلفک مرآت و توجهی حلب ایتدی و او توجیهک سوبقه
(اقدام) مطبعه سی بوان جلدی جسته جسته و جلد
باشنه برر مجیده یه اونه قیدایمک صورتیه طبعه قرار
وردی .

اوزمان اولیا چایی سیاحتنامہ سنک بالکیز بر
تسخه سی معلوم ایدی ، اوده اسکدارده سلیمیه ده
خراب برتکیه یلک باغچه سنده ملکیه ناظر اسبقی پرتو
پاشا مرحومک کندی نامه اضافله انشا و ملته اهدا
ایلدی کوجوک کتبخانه ده ایدی . (اقدام) ایچون
اثرک اورادق استنساخی جغرافیا مرالقیسی برضابط
درعه ده ایتش ایدی . هر نه سیدن ایشه ، اوضابطک
بو استنساخی باشه جغرافیه چی آکلاشیادش ... نجیب
عاصم بک بنم طلبه سندن اولدیم لیل هسکر مکتبندن
مأذون بولنه جتم هفته باشلرنده کتبخانه یه کیده رک
اولیا چایی سیاحتنامہ سی حقنده کتلیف ایتدی ،
همشهرملرندن و دارالعلمین طلبه سندن کایسلی عبده
ناصر افندی [۱] ایله برلکده بومشکل ایشی درعه ده
ایتدک ۱۳۱۲ سنه سندن اعتباراً هر سنه بر جلدی
استنساخ و تسلیم ایتک اوزره آتی جلدی آتی سنه ده
یازوب بیتدیردک .

*

طایفه عسکریه اعدادیه سنده کی تحصیلک اوچنجی
سنه سندن اعتباراً طبابت تحصیلک صوکر سنه سنه قدر
آتی سنه متادیا بتون جمع لرلی اسکدارک صوکر
اولری ایله بیلیق مرارلری آره سنده کی توزلو و خراب
برکتبخانه ک رطوبتلری ایچنده کچیردم ... (اقدام)
مطبعه سنک بو زجه مقابیل بریدی کی اجرت آغزه
آلیمه جق و هیچ بر احتیاجه تقابل ایدمیه جک قدر
ناجیز ایدی ، ۵۰۰ بیوک صفحه طبعوتان هر جلد
ایچون یازی دفترلری تسلیم ایدلرکه جسته جسته
تسویه ایدلک اوزره بالکیز آتی لیرا و بریلور ایدی ...
هیچ شبهه یوق که بواجرت بتون بر سنه نیک بتون
جمع لرلی ایله ایکی آتی تقابل کونلری اسکداردن
سلیمیه یه کیدوب کلک و بیوک براسه جمال ایله اون
ساعت قدر چتره قبل و ایچنه بر یازینک سطرلری
آره سنده کوزنوری دوک و چتین برمسلاک تحصیلک
هفته ده بر کون بوش بر اقدینی استراحت و تنفس
زمانی لدا ایتک ایچون جاذبه یی بر سوق و شوق
وسایه سی اولامازدی ... بر طرفدن کیسه سزلکله
کچیرلش کوج بر تحصیلک مادی احتیاجلری ، دیگر
طرفدن پوکسک عزم و همتک بارلاق تأثرینه مقنون
اولدیم بیوک تورک ، اولیا چایی ک اثرلری مطبوع
[۱] اون کوی نمونه مکتبی مدیری خواجه عبده
ناصر افندی .

و بزمه محاربات و مناسباتی اولان جسورملرک تاریخلرنده
قارائلیق قالمش نه قدر نقطه لری تنور ایتدی کی و مدیتورک ،
اوت ، اوزمانه کوره باشلی باشنه مهم برکل تفکیک
ایدن « مدیتور » لک و ترقیات اجتماعیه منرک ال ایچنه
واک بارلاق ایز و اثرلری نه قدر چوق صبحی ورنکلی بر
لسان ایله حکایه و تنبیه ایدلیکی ، چوق یازینک ،
دها ایچنه آکلاشیلامادی ...

اولیا چایی ک کوزل کوردی برلر و کچیردیکی
واقعله حقنده کی مشهورات و افاداتی اولرنده و « جره »
لرنده معین و معلوم منتره استناداً « تسوید صحائف »
ایدن مورخلر عرک و قایه نامه لرنده کی تفصیلاته قیاس
ایتمه لی بز ... محله اثرینک استفادلی صحیفه لری آره
سند تحصیل حیاتک آتی قیمتلی سنه سی کچیردیم
بو بیوک تورک نه صورت نقاش و تریبه سنده کی اهتتا
و همت ، نه ده تألیف آثار خصوصنده ابداع ایله یکی
یکی و ولود طرز و اصول سیاحت و تاریخ و مؤلف عرک
هیچ برنده کورولمیه جکته قانم ...

زمانک ال ممتاز علم آداملرن « تکمیل نسخ »
ایتمش ، ادبیاتدن ، ادوار و موسیقیدن ، بزه بر چوق
شن و دهرین چهره لر اهدا ایدن تصوفدن پک ایچنه
و طریف برطینت آلمش و کوسنده دایما ماتی و اولیای
نعمتی اوغورنده ال درین تأثرلر ایله چارقه حاضر
تزیه و پاکیزه برورده طاشیمش اولان بو بیوک آدمی
بن بوندن نام بکری بن سنه اول ، اسکدارک آناطولییه
دوغرو اوزانان تنها بر بوجانده قره جه احمد سیاه
سرویلری ایله مرمره ک کوپوکی دالغه لری آره سنه
صیقیش خراب و آسوده برتکیه نیک لدرلی قاریشند ،
رطوبتی برکتبخانه اوداسنده طایندیم . اوزمانه قدر
نمده ، اولیا چایی و آثاری حقنده بیتون بیلدکارم
بازیرده کی آسکی طاش باصاجیلرک طبع ایتدکار
بوز بوز الی صحیفه لری خرافاتنامه یه مستند ایدی ،
اوریقان صحیفه لری کیم بیایر هانکی ظالم بوندن بلکه
غش سکسان سنه اول اولیسانک ایلمک جلدنده
چوق کره کره اوزماننده جاری افکاره ی دوکک
قیلندن اولی اوزره ذکر ایله یکی یزانس و طبری
منقولات و خرافاتندن خلاصه صورتیه اقتباس ایتش
و آدینه « منتخبات اولیا چایی » دیش ایدی ...

حتی ، هر جلدی بش بوزر صحیفه لک بر مطبوعه مخله
تفکیک ایدمیلر اون جلدلک اولیا چایی سیاحتنامہ
سنک اقدام صاحبی احمد جودت بک طرفندن طبعه
لشیت ایدلیدی صرده بر چوق صلاحیتدار قلملرک
بو بیوک اثر حقنده کی توصیه و ستایشلرینه رغماً او
خرافاتنامه ک خاطره نحو سستی (اقدام) ک جسور
و برور تشبیه کرکی کبی تهدید ایتش ایدی ...

بوندن بکری سنه اول اولیا چایی سیاحتنامہ
سنک (اقدام) مطبعه سی ایچون طرفندن استنساخ
ایدلش اولسی بوسیتون تصادفی دکدر . خواجه
وپک محترم همشیرم دارالفنون مدرسلرندن کایسلی
نجیب عاصم بک جودت بک (اقدام) بنیایلر بامک
و (موضوعات الماوم) ک طبع و نشرندن متحصّل